

**Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

**КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ М'ЯСНИХ, РИБНИХ ТА
МОРЕПРОДУКТІВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

факультет харчових наук,
нутриціології та управління якістю
“ 04 ” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»,

спеціальність 229 «Громадське здоров'я»

освітньо-професійна програма "Нутриціологія здорового харчування"

Факультет (ННІ) Харчових наук, нутриціології та управління якістю

Розробники: Віктор ЄМЦЕВ, професор кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів, д.е.н., професор

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Курс «Економіка охорони здоров'я» формує комплекс теоретичних знань та прикладних навичок із раціональної організації діяльності закладів охорони здоров'я., планування і прийняття управлінських рішень щодо раціонального управління ними, адекватного до специфіки соціально-економічних перетворень, що дасть змогу з нових світоглядних, концептуальних позицій усвідомити наявні та гіпотетичні суперечності життя й використовувати їх у майбутній практичній діяльності з метою досягнення визначеної мети.

Головна мета вивчення дисципліни - сформувати у майбутніх фахівців комплекс знань та навичок щодо можливості свідомого оцінювання конкретних ситуацій і самостійного прийняття управлінських рішень на основі результатів техніко-економічних розрахунків щодо доцільності здійснення певних дій з підвищення ефективного управління діяльністю закладів охорони здоров'я всіх форм власності. Майбутній фахівець повинен знати методи та стилі управління, алгоритм розрахунку собівартості та ціни лікарської послуги, прибутку, рентабельності тощо.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
Освітня програма	"Нутриціологія здорового харчування"
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота)	-
Показники навчальної дисципліни скороченої форми здобуття вищої освіти	
Рік навчання	4
Семестр	7
Лекційні заняття	15
Практичні, семінарські заняття	30
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	75
Індивідуальні заняття	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3
Форма контролю	Екзамен

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Економіка охорони здоров'я» є формування у здобувачів сучасного економічного мислення, вивчення, узагальнення і систематизація ключових понять прикладної економіки, надання ґрунтовних знань і необхідних практичних навичок з планування, організації та забезпечення ефективного господарювання на рівні закладів охорони здоров'я.

Завдання вивчення дисципліни «Економіка охорони здоров'я» є вивчення теоретичних засад та засвоєння практичних навичок управління закладами охорони здоров'я у певному соціальному та конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і господарського потенціалу та розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері громадського здоров'я, за рахунок забезпечення науково-технічного оновлення на основі інвестиційно-інноваційного розвитку, прийняття економічно обґрунтованих господарських рішень в умовах динамічних змін умов навколишнього середовища та невизначеності.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Економіка охорони здоров'я»: ОК 9 «Інформатика та інформаційні технології», ОК 10 «Політологія з основами соціології», ОК12 «Промоція здоров'я», ОК 13 «Теоретичні основи харчових технологій». ОК 27 «Екологія людини», ОК 28 «Психологія здоров'я», ОК 30 «Основи здорового способу життя».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі професійної діяльності або навчання у сфері громадського здоров'я, що передбачає застосування теорій та методів громадського здоров'я і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

(інформація доступна в освітній програмі)

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність критично осмислювати та застосовувати сучасні теорії, концепції, принципи, методи, методики та технології сфери громадського здоров'я

СК 5. Здатність використовувати у професійній діяльності сучасні теорії, методи соціальних наук та наук про здоров'я.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

(інформація доступна в освітній програмі)

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Володіти категоріальним та методологічним апаратом сфери громадського здоров'я, використовувати відповідні методи та інструменти у професійній діяльності.

ПРН 2. Критично осмислювати факти, аналізувати та узагальнювати інформацію у професійній сфері.

ПРН 3. Приймати ефективні управлінські рішення з урахуванням цілей, ресурсів, законодавчих обмежень.

ПРН 6. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних, інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання складних задач у сфері громадського здоров'я.

ПРН 7. Використовувати теорії та методи соціальних наук, сучасні методи статистики, наук про здоров'я для визначення впливу різних детермінант на здоров'я населення.

ПРН 11. Розуміти принципи розробки та впровадження, планувати та здійснювати заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, а також заходи спрямовані на захист та зміцнення здоров'я населення

ПРН 12. Розуміти принципи розробки та використовувати у професійній діяльності системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, програм та політик в громадському здоров'ї

ПРН 13. Брати участь у розробці стратегій, політик та заходів з громадського здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації з метою донесення ідей, рішень та власного досвіду до фахівців і нефахівців.

ПРН 14. Оцінювати ефективність програм і послуг сфери громадського здоров'я, спрямованих на поліпшення здоров'я населення

(інформація доступна в освітній програмі)

2. Програма і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	тижні	усього	у тому числі		
			л	п	с.р
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Основи функціонування закладів системи охорони здоров'я в сучасних умовах					
Тема 1. Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я. Нормативно-правові засади державного забезпечення якості медичної допомоги	1	13	2	2	9
Тема 2. Ефективність діяльності системи та закладів охорони здоров'я країни	2	13	2	2	9
Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я	3,4	15	2	4	9
Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я	5	13	2	2	9
Разом за змістовим модулем 1	5	54	8	10	36
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я					
Тема 5. Персонал закладів ОЗ і оплата праці постачальників медичних послуг	5,6,7	18	2	6	10
Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системі охорони здоров'я	8,9,10	18	2	6	10
Разом за змістовим модулем 2.	6	36	4	12	20
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я					
Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охорони здоров'я	11,12,13	18	2	6	10
Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я	14	12	1	2	9
Разом за змістовним модулем 3	4	30	3	8	19
Всього годин	15	120	15	30	75

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Змістовий модуль 1. Основи функціонування закладів системи охорони здоров'я в сучасних умовах		
1	Тема 1. Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я.	2
2	Тема 2. Сучасний стан та проблеми вітчизняного ринку послуг охорони здоров'я.	2
3	Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я	2
4	Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я	2
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я		
5	Тема 5. Персонал закладів ОЗ і організація оплати праці постачальників медичних послуг	2
6	Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системи охорони здоров'я	2
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я		
7	Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охорони здоров'я	2
8	Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я	1
Всього		15

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Основи функціонування закладів системи охорони здоров'я в сучасних умовах		
Тема 1 Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я		
1	Практичне заняття 1 Здоров'я як економічна категорія. Фактори, що впливають на рівень здоров'я населення й охорону здоров'я. Економічні проблеми розвитку охорони здоров'я.	2
Тема 2. Сучасний стан та проблеми ринку послуг охорони здоров'я.		
2	Практичне заняття 2 Сегменти ринку охорони здоров'я. Суб'єкти ринку охорони здоров'я. Попит на здоров'я та послуги з	2

	охорони здоров'я. Зовнішнє та внутрішнє середовище лікувально-профілактичних закладів. SWOT – аналіз закладів системи охорони здоров'я. Аналіз STEEPLE-факторів ринку охорони здоров'я . Аналіз купівельної спроможності споживачів послуг закладів охорони здоров'я	
Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я		
3	Практичне заняття 3 Загальна характеристика основних виробничих засобів закладів системи охорони здоров'я. Класифікація, облік і оцінка основних засобів. Економічна сутність амортизації та особливості її застосування у системи охорони здоров'я. Зношення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів лікувально-профілактичних закладів	4
Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я		
4	Практичне заняття 4 Фінансові ресурси, їх склад та структура. Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Характеристика основних методів фінансування медичних послуг. Державне регулювання ресурсів системи охорони здоров'я. Рух грошових коштів у закладах системи охорони здоров'я. Розрахунок нормативів обігових коштів за окремими елементами. Показники ефективності використання фінансових ресурсів у закладах системи охорони здоров'я.	2
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я		
Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці постачальників медичних послуг		
5	Практичне заняття 5 Персонал підприємств галузі, його склад та структура. Розрахунок планової чисельності працівників. Мотивація працівників: сутність, теорії, методи. Сутність та функції ЗП. Форми та системи оплати праці постачальників медичних послуг	6
Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системи охорони здоров'я		
6	Практичне заняття 6 Економічна сутність поточних витрат закладів системі охорони здоров'я Проблеми й особливості	6

	ціноутворення в охороні здоров'я. Сутність, структура та види цін. Методи ціноутворення Система цін на медичні послуги. Механізми державного регулювання цін і тарифів з метою підвищення доступності медичної допомоги для населення.	
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я		
Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охорони здоров'я		
	Практичне заняття 7 Макроекономічні показники в охороні здоров'я. Основні прийоми економічного аналізу, його інформаційна база й організація. Економічний аналіз ефективності використання ресурсів медичної організації	6
Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я		
	Практичне заняття 8 Основи підприємництва. Законодавче забезпечення підприємницької діяльності. Форми здійснення підприємництва. Принципи та механізм реалізації вітчизняного підприємництва. Оподаткування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності в системі охорони здоров'я.	2
Разом		30

4. Темі самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1 Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я Здоров'я як економічна категорія. Фактори, що впливають на рівень здоров'я населення й охорону здоров'я. Місце, роль та значення системи охорони здоров'я в розвитку економіки держави. Задачі та методи економіки охорони здоров'я.	5
2	Тема 2. Сучасний стан та проблеми ринку послуг охорони здоров'я. Сегменти ринку охорони здоров'я. Суб'єкти ринку охорони здоров'я. Попит на здоров'я та послуги з охорони здоров'я. Економічні проблеми розвитку охорони здоров'я. Зовнішнє та внутрішнє середовище	10

	лікувально-профілактичних закладів. SWOT – аналіз закладів системи охорони здоров'я. Аналіз STEEPLE-факторів ринку охорони здоров'я . Аналіз купівельної спроможності споживачів послуг закладів охорони здоров'я	
3	<p>Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я</p> <p>Характеристика та види ресурсів у галузі охорони здоров'я. Загальна характеристика основних виробничих засобів закладів системи охорони здоров'я. Класифікація, облік і оцінка основних засобів. Економічна сутність амортизації та особливості її застосування у системи охорони здоров'я. Зношення основних засобів.</p> <p>Характеристика процесу відтворення основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів лікувально-профілактичних закладів</p>	10
4	<p>Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я</p> <p>Класифікація систем охорони здоров'я. Нормативно-правове забезпечення фінансування галузі охорони здоров'я. Гарантований пакет послуг. Системи фінансування охорони здоров'я. Роль НСЗУ у фінансуванні. Особливості фінансування первинної, вторинної та третинної медичної допомоги.</p> <p>Фінансування за принципом глобального фонду.</p> <p>Фінансування за принципом капітаційної ставки.</p> <p>Фінансування «за пролікований випадок»</p> <p>Позабюджетне фінансування медичних закладів: джерела та механізми. Рух грошових коштів у закладах системи охорони здоров'я. Розрахунок нормативів обігових коштів за окремими елементами.</p> <p>Показники ефективності використання фінансових ресурсів у закладах системи охорони здоров'я.</p>	10
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я		
5	<p>Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці постачальників медичних послуг</p> <p>Персонал підприємств галузі, його склад та структура. Розрахунок планової чисельності працівників. Мотивація працівників: сутність, теорії, методи. Сутність та функції ЗП. Форми та системи оплати праці постачальників медичних послуг</p>	10

6	<p>Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системи охорони здоров'я</p> <p>Економічна сутність поточних витрат закладів системи охорони здоров'я. Витрати закладу ОЗ: виробничі та загальні. Проблеми й особливості ціноутворення в охороні здоров'я. Сутність, структура та види цін. Методи ціноутворення Система цін на медичні послуги. Механізми державного регулювання цін і тарифів з метою підвищення доступності медичної допомоги для населення.</p>	10
<p>Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я</p>		
	<p>Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охорони здоров'я</p> <p>Поняття про економічний ефект, економічну, соціальну й медичну ефективність. Сутність, призначення та основні прийоми і показники економічного аналізу, його інформаційна база й організація. Прибуток та рентабельність медичної послуги. Економічний аналіз ефективності використання ресурсів ЗОЗ.</p>	10
	<p>Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я</p> <p>Основи підприємництва. Законодавче забезпечення підприємницької діяльності в охороні здоров'я. Організаційно-правові форми здійснення підприємництва. Принципи та механізм реалізації вітчизняного підприємництва. Оподаткування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності в системі охорони здоров'я. Відповідальність за здійснення незаконної підприємницької діяльності в галузі охорони здоров'я.</p>	10
Разом		75

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

Важливою передумовою успішного засвоєння студентами теоретичних знань, умінь і набуття практичних навичок з курсу є наполеглива, ритмічна робота над навчальною дисципліною протягом навчального семестру, своєчасне виконання ними усіх завдань, передбачених програмою.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

– екзамен (залік):

- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- тестові завдання;
- презентація та обговорення рефератів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання (теоретичні завдання нормативного та практичного характеру);
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проектного навчання (розробка та публічний захист БП);
- метод навчальних дискусій та дебатів під час обговорення рефератів;

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (затверджено Вченою радою НУБіП 27.02.2025 р. протокол № 8)

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
		денна форма
Змістовий модуль 1. Основи функціонування закладів системи охорони здоров'я в сучасних умовах		
Лекція 1	<i>Знати</i> сутнісні характеристики та складові економічного забезпечення закладів охорони здоров'я (ЗОЗ), структуру фінансових, інформаційних, кадрових, цифрових ресурсів ЗОЗ. специфіку формування фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я, використання договірних відносин.	2
Практична робота 1		5
Самостійна робота 1.		10
Лекція 2		2
Практична робота 2		5
Самостійна робота 2.		10
Лекція 3	<i>Вміти</i> підбирати організаційно-правову форму підприємства, організаційну та виробничу структури управління підприємством, системи організації контролю. розраховувати коефіцієнти фінансової стійкості ЗОЗ.	2
Практична робота 3		5
Самостійна робота 3.		11
Лекція 4		2
Практична робота 4	<i>Використовувати</i> результати аналізу інформації про сучасний стан та проблеми ринку послуг охорони здоров'я для визначення на	5
Самостійна робота 4		11
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100

Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я		
Лекція 5	<p><i>Знати</i> Алгоритм планування чисельності робітників, шляхи збільшення продуктивності праці. Організація та планування заробітної плати на підприємстві. Класифікацію витрат ЗОЗ.</p> <p><i>Вміти</i> планувати витрати на придбання всіх видів ресурсів, заробітної плати, розробляти кошторис повних витрат на функціонування закладу.</p> <p><i>Використовувати</i> сучасні методи і технології для зменшення витрат на функціонування ЗОЗ</p>	5
Практична робота 5		10
Самостійна робота 5		20
Лекція 6		5
Практична робота 6		10
Самостійна робота 6		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я		
Лекція 7	<p><i>Знати</i> Сутність та види, позитивні та негативні риси аутсорсингу, бенчмаркінгу, франчайзингу та лізингу.</p> <p><i>Вміти</i> розробляти плани економічного розвитку медичного закладу, визначати цінову політику, спрямовану на реалізацію стратегічних і оперативних завдань медичного закладу;</p> <p>- оцінювати основні показники діяльності медичних закладів;</p> <p>- оцінювати економічну ефективність медичних технологій</p> <p><i>Використовувати</i> сучасні методи і технології для підвищення ефективності функціонування ЗОЗ.</p>	5
Практична робота 7		10
Самостійна робота 7		20
Лекція 8		5
Практична робота 8		10
Самостійна робота 8		20
Модульна контрольна робота 3		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	(M1 + M2 + M3)/ 3*0,7 ≤ 70	
Екзамен/залік		30
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен)	100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Контрольні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn -);
- конспекти лекцій та їх презентації;
- підручники і навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

10. Рекомендовані джерела інформації

Законодавча та нормативно-правова

1. Конституція України (офіц. текст за станом на 01.01.2026 р.) / – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
2. Цивільний кодекс України (офіц. текст: за станом на 09.01.2026 р.. / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами (офіц. текст у редакції від 02.05.2026) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
4. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України (Редакція від 11.02.2026.), - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

5. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я». Закон України (Редакція від 28.08.2025) // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2002-19#Text>
6. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Закон України № 2168 від 139 19.10.2017 р. (Редакція від 01.01.2026,) // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>
7. «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
8. Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги». Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 504 від 19.03.2018 р. (Редакція від 03.02.2026),- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-18#Text>
9. Закони України «Про страхування», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про стандартизацію», «Про ціни та ціноутворення» // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
10. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2026 році . Постанова Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 р. № 1808 // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1808-2025-%D0%BF#Text>
11. «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» Постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 р № 1024 (Редакція від 31.01.2017), // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2015-%D0%BF#Text>
- 12.«Про затвердження Положення про центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та положень про його підрозділи»; Наказ МОЗ України від 04.11.2011 р. №755 (Редакція від 26.01.2026,)// - URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1167-16#Text>
13. «Про затвердження методики рекомендацій МОЗ України щодо регіональних планів модернізації мережі закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу»; Наказ МОЗ України від 11.09.2012 р. №713 // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0713282-12#Text>
14. «Про затвердження Порядку направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які в установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та надають медичну допомогу відповідного виду», Наказ МОЗ України № 586 від 22.02.2020 р (Редакція від 06.03.2026) // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0235-20#Text>
15. Концепція розвитку електронної охорони здоров'я: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28. 12. 2020 р. № 1671-р. (Редакція від 06.09.2024,) // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text>

16. Положення про відділення загальної практики; Наказ МОН №303 від 23.07.2001 (Редакція від 22.05.2006) // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0303282-01#Text>
17. Положення про відділення денного стаціонару закладу охорони здоров'я; Наказ Міністерства охорони здоров'я України 01.10.2013 № 845 // - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0079-14#Text>
18. Посадова інструкція лікаря загальної практики (сімейного лікаря) // - URL: https://jobs.ua/job_description/view/1558
19. Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2026) // [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
20. «Про оплату праці» Закон України від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (редакція від 24.08.2024) // URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/legislation/laws/95.html>
21. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» Закон України №755-IV від 15.05.2003р. (редакція від 04.04.2026) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
22. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» Закон України «: (редакція від 02.03.2026) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
23. «Про колективні договори і угоди» Закон України (чинна редакція від 11.12.2022) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
24. «Про відпустки» Закон України: (редакція від 12.10.2025) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>
25. «Про господарські товариства» Закон України (редакція від 31.03.2023) // URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T157600.html
26. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : [редакція від 26.01.2026] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
27. «Про військовий збір». Закон України №4015-IX від 10.10.2024 («Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану») та №4113-IX від 04.12.2024 («Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні») // URL: <https://www.tax.gov.ua/baneryi/aktualnipytannya/povidomlennya/181347.html>

Основна:

1. Голованоїва І.А., Белікрва І.В., Ляхова Н.О. Організація та економіка охорони здоров'я: навч. посіб. –Полтава, 2021, - 236 с. – URL: <https://repository.pdmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5e13e278-d3db-4996-bc6b-de1cda86b67f/content>

2. Економіка охорони здоров'я [Текст]: [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В. Д.; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Житомир: 2021. – 288 с. – URL: <http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/7397/pdf>
3. Економіка охорони здоров'я. навч. посіб., 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнєва. Харків : ХНМУ, 2023. - 236 с. – URL: <https://repo.knmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8ea8cd52-58b3-4d2d-91f6-c3f5916d9a6c/content>
3. Економіка охорони здоров'я: [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» освітньо-професійної програми «Нутриціологія здорового харчування» денної форми навчання / уклад. В.І.Ємцев – К.: НУБіП, 2024. - 49 с.
4. Економіка охорони здоров'я: [Електронний ресурс]: Конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» освітньо-професійної програми «Нутриціологія здорового харчування» денної форми навчання / уклад. В.І.Ємцев – К.: НУБіП, 2024. - 79 с
5. Економіка підприємства: Підручник: у 3 т./ за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024, Т. 1, 537 с. – URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/9d270016-84d4-46c5-8bb1-4640115418bf/content>
6. Курт Дарр , Майкл Новіцкі. «Управління організаціями та системами медичних послуг» Health Professions Press , 2021 - 606 с.
7. Міфи про охорону здоров'я. Як не помилитися, реформуючи медичну систему [Текст] / Генрі Мінцберг ; пер.з англ. Дар'я Прокопик. - Київ : Наш формат, 2019. – 230 с.
8. Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В, Пономарьов Е. Е. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я : навчальний посібник до вивчення дисципліни «Основи менеджменту, маркетингу та економіки галузі охорони здоров'я» / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: 2022. 200 с. - URL: <https://ela.kpi.ua/bitstreams/d092d7ca-ce03-4893-a5e1-50fe074aae82/download>
9. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с. або електронний ресурс. - Режим доступу: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatkova-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>

Додаткова:

1. А Алькема В.Г., Сумець О.М., Кириченко О.С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навч. посібник.-К.:ВНЗ «Університет економіки та права «Крок»», 2023, -244 с. – URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0036.pdf
2. Ахламов А.Г., Кусик Н.Л. Економіка та фінансування охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / Укладачі: А. Г. Ахламов, Н. Л. Кусик. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 134 с. – URL: <https://resource.odmu.edu.ua/chair/download/64715/ovhykbREVyeHGxOKPK5RbA/%D0%95%D0>
3. Борщ В. І. Управління закладами охорони здоров'я: монографія / В. І. Борщ. – Херсон : Олди-плюс, 2020. – 391 с. – URL: https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/26427/74302/Borshch-V.I.-Upravlinnia_zakladamy_okhorony_zdorovia_monohrafiia.pdf
4. Економіка охорони здоров'я. Практикум для самостійної роботи / В. Д. Парій, А. В. Жила, Д. Г. Матукова-Ярига, В. В. Таран та ін. ; під ред. В. Д. Парія. Київ, 2018. 67 с
5. Менеджмент в охороні здоров'я: електр. навч. посіб. / Ясинська Е.Ц., Бідучак А.С., Чорненька Ж.А. та ін. Чернівці: Буковинський державний медичний університет, 2024. 295 с. – URL: https://dspace.bsmu.edu.ua/bitstream/123456789/26501/1/Yasyns%27ka%20E.Ts.%20ta%20in.%20Menedzhment_2024.pdf
6. Менеджмент охорони здоров'я: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти/ Автори: Литвинова О.Н., Трущенко Л.В., Теренда Н.О., Запорожан Л.П. Тернопіль: Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, 2025. 120 с. – URL: https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18215_pdf
7. Менеджмент персоналу : навчальний посібник / Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець [За. заг. ред. О.І. Драган]. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с. – URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0e630926-51ea-4151-b217-ff2864a67898/content>
8. Колот А. М. Мотивація персоналу: Підручник. — К.: КНЕУ, 2022. — 337 с. – URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/files/original/25/7769/.pdf>
9. Миронюк І.С., Слабкий Г.О., Шень Ю.М. (2024) Вплив війни проти російської військової агресії на епідеміологію злоякісних новоутворень в Україні. Громадське здоров'я в Україні: здобутки та виклики сьогодення:

кол. моногр. В.М. Ждан, І.А. Голованова (ред.) Полтава, 2024.: 82–90 с. - URL: <https://umj.com.ua/uk/publikatsia-262320-harakteristika-kadrovogo-zabezpechennya-spetsializovanoyi-onkologichnoyi-dopomogi-v-ukrayini>.

10. Фінансування охорони здоров'я в Україні: стійкість в умовах війни: програмний документ щодо охорони здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2022 – URL: <https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/06d778c5-cc5f-4ad6-a4ab-394304c2c6f0/content>

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я– URL: <https://www.who.int/ukraine/uk/publications/9789241516822>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я (2025) Світова статистика охорони здоров'я. Женева, ВООЗ. – URL: <https://.who.int/whosis/whostat/2025/index> .
4. Офіційний сайт Міністерства охорона здоров'я України– URL: <https://moz.gov.ua/uk>
5. Health Facilities Management [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.hfmmagazine.com>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. – URL: <https://sfs.gov.ua/> .
8. Національний інститут стратегічних досліджень . – URL:: <https://niss.gov.ua/>
9. Про управління бізнес процесами. – URL:www.management.com.ua/
10. Суспільно-медичне інформаційне інтернет-видання «MedReporter» – URL: <https://medreporter.net/category/reviews-and-analytics/>
11. Український медичний часопис – URL: <https://umj.com.ua/uk/publikatsia-262320-harakteristika-kadrovogo-zabezpechennya-spetsializovanoyi-onkologichnoyi-dopomogi-v-ukrayini>